

Solomon Blumgarten (1870-1927)

Une satire de l'East Side

Yehoash (1870-1927)

Yehoash est le pseudonyme de Solomon Blumgarten, connu aussi sous le nom de Solomon Bloomgarten, poète yiddish, érudit et traducteur de la Bible.

Il émigre aux États-Unis en 1890 et s'installe à New York. Il est d'abord homme d'affaire pendant une décennie, puis commence à écrire à plein temps en 1900 alors qu'il est atteint d'une tuberculose.

Lorsqu'il meurt brutalement à son domicile du Bronx, il est éditeur pour le journal The Day.

Langlisse et Dubourdon

אז מע שוינט זיך ניט, חלילה,
קענט איר דאך פֿאַרשטיין ממילא.
אָט כדומה איז אַ ביישפּיל
וואָס מע רופֿט זיך : לומפּ, נבלה,
דראַנג, דובינע, איגנאַראַמוס,
שאַרלאַטאַן, אומזיסטער עסער,
גנב, שורקע און פֿאַררעטער,
אָדער פשוט — מענטשן-פֿרעסער.
אָבער העפֿלעך זיינען ביידע,
ווי פֿאַר דזשענטל-לייט געהעריק;
וחלקלקות זאָגט : איך בעט דיך,
פֿריינד זמזומים, ווער אַזש נהרג...
און זמזומים ענטפֿערט פֿריינדלעך:
ס'איז דער ווונטש פֿון מיין נשמה,
אז מיין זיסער וחלקלקות,
דו, זאָלסט גיין אין דער אַדמה.

ווייטער גייט עס ניט חלילה,
כאָטש מע רייסט זיך ווי די הענער,
דען זמזומים — וחלקלקות
זיינען ביידע ערן-מענער.

וחלקלקות און זמזומים איסט-סיידער טיפּן

וחלקלקות און זמזומים,
צוויי פֿאַרברענטע, „איסט-סייד-“איסטן,
האַבן תמיד זיך געאַמפּערט
און געפֿירט אַ קאַמף אַ וויסטן...
קוים נאָר האָט מען זיך באַגעגנט,
הייבן אָן שוין די דעבאַטן,
און עס פֿליען אין דער לופֿטן
הונדערט-פּודיקע ציטאַטן...
פֿייערדיקע אַרגומענטן
שיסן פֿון די מויל-קאַנאַנען,
יעדער שאָס באַשטייט נישט מינדער
ווי פֿון זיבן לעקסיקאָנען...
און פֿון שעקספּיר און קאַנפּאָזיט,
און פֿון האַמערס איליאַדע,
און פֿון גאַרקי, און פֿון רמב"ם,
און פֿון קאַרל מאַרקס, אַוודאי.

Langlisse et Dubourdon, deux istes de l'East Side, se livrent depuis toujours des combats acharnés.

Dès qu'ils se voient, éclate le débat, à coups de citations de cent tonnes. Leurs bouches échangent un feu nourri ; dans chaque tir, pas moins de sept encyclopédies.

Et du Shakespeare et du Confucius, Homère, Gorki et Maïmonide, sans oublier, bien sûr, Karl Marx.

On ne se fait pas de cadeau.

Défilent des noms d'oiseaux : gredin, charogne, bûche, ignorant, charlatan, pauvre animal, voleur, larron, traître, ou alors simplement cannibale.

Mais tous deux demeurent polis, comme il sied à des gentlemen :

Langlisse dit :

"Je t'en prie, Dubourdon, crève bouche bée".

Et Dubourdon, amical, répond :

"Je voudrais, mon gentil Langlisse, que ce sois toi qu'on enterre".

La chose n'ira pas plus loin.

Même en se disant des horreurs, tant Dubourdon que Langlisse sont surtout des hommes d'honneur.